

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра годівлі тварин та технології кормів ім. П.Д. Пшеничного

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

декан факультету ветеринарної медицини

Микола ЦВІЛХОВСЬКИЙ

« 03 » _____ 06 _____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри годівлі тварин та
технології кормів ім. П.Д. Пшеничного
Протокол № 12 від 15 травня 2024 р.

Завідувач кафедри

Михайло СИЧОВ

«РОЗГЛЯНУТО»

гарант програми, д.в.н.

Наталія ГРУШАНСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГОДІВЛЯ ТВАРИН

Галузь знань

21 – Ветеринарія

Спеціальність:

211 – Ветеринарна медицина

Освітня програма:

Ветеринарна медицина

Факультет:

Ветеринарної медицини

Розробники:

- Ільчук І.І. – доцент кафедри годівлі тварин та технології кормів ім. П. Д. Пшеничного, к.с.г.н.;
- Баланчук І.М. – доцент кафедри годівлі тварин та технології кормів ім. П. Д. Пшеничного, к.с.г.н.

Київ – 2024

Опис навчальної дисципліни Годівля тварин

Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	
Освітній рівень	Магістр
Спеціальність	<u>211 - Ветеринарна медицина</u>
Освітня програма	Ветеринарна медицина
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	обов'язкова
Загальна кількість годин	<u>120</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>4</u>
Кількість змістових модулів	<u>2</u>
Курсовий проект (робота)	-
Форма контролю	екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
Рік підготовки (курс)	<u>2</u>
Семестр	<u>4</u>
Лекційні заняття	<u>15</u> год.
Практичні заняття	-
Лабораторні заняття	<u>45</u> год.
Самостійна робота	60 год
Навчальна практика	30 год
Індивідуальні завдання	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	4 год.

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни «Годівля тварин»

Мета дисципліни – формування у студентів системи знань і навичок з живлення тварин та раціонального використання кормових ресурсів, вивчення методів оцінки поживності і якості кормів, а також принципів нормування годівлі тварин, набуття навичок визначення норм годівлі та складання раціонів та рецептів комбікормів для окремих видів, статевих і вікових груп тварин.

Завдання дисципліни полягають у наданні майбутнім спеціалістам знань з біології живлення тварин різних видів та профілактики аліментарних хвороб, організації науково обґрунтованої годівлі; технології заготівлі кормів; методів оцінки поживності та якості кормів; контролю повноцінності годівлі тварин та якості тваринницької продукції.

Набуття компетентностей

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- СК 14. Здатність проводити судово-ветеринарну експертизу.
- СК 18. Здатність використовувати спеціалізовані програмні засоби для виконання професійних завдань.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН 4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.

ПРН 7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.

ПРН 18. Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Годівля тварин» для повного терміну денної форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Оцінка поживності кормів. Корми і оцінка їх якості.												
Тема 1. Вступна лекція. Хімічний склад кормів і тіла тварин. Фізіологічне значення окремих поживних і біологічно активних речовин у живленні тварин.	10	2		2		8						
Тема 2. Перетравність і перетравлювання поживних речовин корму в організмі тварин. Оцінка енергетичної (загальної) поживності кормів. Диференційована оцінка поживності кормів.	9	2		8		8						
Тема 3. Корми. Класифікація кормів, оцінка їх якості. Держстандарти на корми. Об'ємисті корми.	7	2		8		8						
Тема 4. Зернові корми. Залишки переробки сировини рослинного походження. Корми тваринного походження. Комбікорми, кормові добавки та препарати.	5	2		4		6						
Разом за змістовим модулем 1	60	8		22		30						
Змістовий модуль 2. Нормована годівля тварин.												
Тема 5. Потреба тварин у поживних речовинах та норма годівлі. Годівля жуйних тварин.	11	2		11		14						
Тема 6. Годівля свиней. Годівля коней.	7	2		6		8						
Тема 7. Годівля птиці. Годівля хутрових звірів.	11	3		6		8						
Разом за змістовим модулем 2	60	7		23		30						
Усього годин	120	15	0	45		60						

3. Теми лабораторних занять з дисципліни «Годівля тварин»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Оцінка поживності кормів за хімічним складом	2
2.	Оцінка поживності кормів за вмістом перетравних поживних речовин	2
3.	Оцінка загальної поживності кормів за їх продуктивною дією в організмі	2
4.	Оцінка енергетичної поживності кормів у обмінній енергії	2
5.	Диференційована оцінка поживності кормів	2
6.	Оцінка якості зелених кормів	2
7.	Оцінка якості грубих кормів	2
8.	Оцінка якості силосу і сінажу	2
9.	Оцінка якості коренебульбоплодів	2
10.	Оцінка якості зернових кормів, відходів переробки сільськогосподарської сировини рослинного походження	2
11.	Оцінка якості кормів тваринного походження і комбікормів	2
12.	Годівля тільних сухостійних корів	2
13.	Використання інформаційних технологій для забезпечення повноцінного живлення тварин	1
14.	Годівля дійних корів	2
15.	Годівля телят	2
16.	Відгодівля великої рогатої худоби	2
17.	Годівля овець	2
18.	Годівля свиноматок	2
19.	Відгодівля свиней	2
20.	Годівля коней	2
21.	Годівля хутрових звірів	2
22.	Годівля курей	2
23.	Годівля качок, гусей та індиків	2
	Разом	45

**4. Теми самостійної роботи з дисципліни
«Годівля тварин»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Деталізація вуглеводневої поживності кормів методом П. Ван Соєста	5
2.	Зв'язаний азот з НДК та КДК	5
3.	Ефективна НДК	5
4.	Визначення перетравності поживних речовин складним методом	5
5.	Визначення перетравності поживних речовин методом інертних речовин	5
6.	Роль окремих макро-, мікроелементів та вітамінів у живленні тварин	10
7.	Роль окремих жирних кислот у живленні тварин	5
8.	Концепція «ідеального протеїну»	5
9.	Антипоживні речовини кормів	5
10.	Мікотоксини кормів	5
11.	Живлення риб	5
	Разом	60

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові роботи;
- захист лабораторних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати;
- захист лабораторних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Годівля тварин» (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=488>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручник, практикум;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни «Годівля тварин» для здобувачів вищої освіти;
- програма навчальної практики навчальної дисципліни «Годівля тварин».

10. Рекомендовані джерела інформації

Методичне забезпечення

1. Робочий зошит для виконання лабораторних робіт з дисципліни «Годівля тварин» спеціальності 211 – ветеринарна медицина та 212 – Ветеринарна гігієна, санітарія та експертиза. Сичов М.Ю., Отченашко В.В., Кондратюк В.М., Ільчук І.І., Уманець Д.П., Баланчук І.М., Боярчук С.В., Голубєва Т.А., Пітера В.О., Вознюк Р.Р., Михайленко Т.Ю., Ісько О.Ю., Коробань М.П. К.:ЦП «Компринт», 2023. – 104 с.

Рекомендована література

Основна

1. Годівля сільськогосподарських тварин/ І.І. Ібатуллін, Д.О. Мельничук, Г.О. Богданов та ін. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 612 с.
2. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин: навчальний посібник / І.І.Ібатуллін, Ю.Ф.Мельник, В.В.Отченашко та ін. – Житомир: ПП «Рута», 2015. – 432 с.

Додаткова література

1. Дурст Л., Вітман М. Годівля сільськогосподарських тварин: Навч. посібник. Пер. з нім. / За ред. І.І. Ібатулліна та Г. Штрюбеля. – К.: Фенікс, 2006. – 384 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
2. <http://library.nubip.edu.ua/>
3. <http://elibrary.nubip.edu.ua/>
4. <http://www.aginternetnetwork.net/%20>
5. <http://www.fao.org/>
6. <http://uran.net.ua/~ukr/frames-biblio.htm>
7. <https://ovidsp.ovid.com/autologin.html>
8. <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovid/index>